

Ανασκαφικός πυρετός σε ολόκληρο το Αιγαίο αναμένεται να φέρει στο φως σημαντικά ευρήματα

Και οι ανασκαφές αναζητούν την κανονικότητα της μετά COVID-19 εποχής. Μετά δύο χρόνια με απρόσμενα εμπόδια, περιοριστικά μέτρα και μειωμένο προσωπικό σε όσες από τις ανασκαφές πραγματοποιήθηκαν, οι αρχαιολόγοι επιστρέφουν στα ανασκαφικά μέτωπα προκειμένου να συνεχίσουν όπως προ της πανδημίας το έργο τους. Μαζί και οι φοιτητές ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων.

Οι μεταλλάξεις του κορωνοϊού μπορεί να μην εξαφανίστηκαν εντελώς, αλλά η χαλάρωση των μέτρων επιτρέπει τη διενέργεια των ερευνών κατά τα συνήθη επιστημονικά πρότυπα. «Φέτος θα έχουμε σε πλήρη ανάπτυξη τις ανασκαφές ύστερα από δύο χρόνια», λέει στην «Κ» ο διευθυντής της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων Δημήτρης Αθανασούλης, αισιοδοξώντας ότι σε πολλές ανασκαφές «περιμένουμε εξαιρετικά σημαντικά ευρήματα».

Ο πλούτος των Κυκλάδων

Για την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων φέτος αυξάνονται τα μέτωπα των ανασκαφών. Νέα ανασκαφή ανοίγει στη Νάξο, στη θέση Κάτω Χωριά στο Κάστρο Απαλίου (συνεργατική της Εφορείας με τη Βρετανική Σχολή Αθηνών), όπου έχει εντοπιστεί σημαντικός βυζαντινός οικισμός της πρώτης χιλιετίας. «Αναμένεται να δώσει πληροφορίες για μια δύσκολη περίοδο για το Βυζάντιο, τους μεταβατικούς αιώνες. Πρώτη φορά θα σκάσουμε έναν αγροτικό οικισμό αυτής της εποχής», επισημαίνει ο Δ. Αθανασούλης, τονίζοντας ότι και στην Τήνο ξεκινά καινούργια ανασκαφή σε συνεργασία με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ) και ένα κοινό πρόγραμμα για το βυζαντινό και μεσαιωνικό παρελθόν του νησιού. Συγκεκριμένα, σε παλαιοχριστιανική βασιλική στη θέση Ρέντια, με συνδιευθυντές τον ίδιο και την Αναστασία Γιαγκάκη από την πλευρά του ΕΙΕ.

Ενα ενδιαφέρον πιλοτικό πρόγραμμα, το «Αρχαίο όραμα», νέα τεχνολογική εφαρμογή που επιτρέπει την online μετάδοση της αρχαιολογικής έρευνας μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας, ξεκινά από τη Μύ-

κονο. Απευθύνεται σε φοιτητές και μελετητές και αφορά το Παλιόκαστρο στην Ανω Μερά της Μυκόνου. Σε real time θα μεταδίδεται από τη Δήλο η έρευνα στη μονόκλιτη βασιλική των μέσων του 6ου αιώνα αφιερωμένη στον Άγιο Κήρυκο. «Ασκαφο ναό όπου οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν όλη τη στρωματογραφία του».

Στη Σίφνο, θα ερευνηθούν σε βάθος και διεπιστημονικά για πρώτη φορά όλες οι θέσεις, με έμφαση στην προϊστορική περίοδο και στην εξόρυξη των μετάλλων του νησιού. Στην Κύθνο συνεχίζεται η ανασκαφή Βρυοκάστρου με συνδιευθυντές στην έρευνα τον Αλέξανδρο Μαζαράκη-Αινιάν, καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, και τον έφορο των αρχαιοτήτων Κυκλάδων. Ο τελευταίος συνεχίζει με τη Ζώη Παπαδοπούλου και τη Μαρία Σιγάλα τη χαρτογράφηση των αρχαιοτήτων

Στη Σίφνο, θα ερευνηθούν σε βάθος και διεπιστημονικά για πρώτη φορά όλες οι θέσεις, με έμφαση στην προϊστορική περίοδο και στην εξόρυξη των μετάλλων του νησιού.

της μυστηριώδους και μη επισκέψιμης Ρήνειας.

Μια εξαιρετικά σημαντική ανασκαφή, διότι για πρώτη φορά αποκαλύφθηκε ότι το νησί έχει βίο τουλάχιστον 5.000 ετών, όπως τονίζει ο διευθυντής της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων, συνεχίζεται στο Κάστρο της Χώρας στη Μύκονο. Επίσης η έρευνα στο κάστρο Αντιπάρου, όπου αποκαλύφθηκε τεράστιος ενετικός πύργος. Στην Ιο, η Μαρίζα Μαρθάρη συνεχίζει στον προϊστορικό οικισμό του Σκάρκου, στη Θηρασιά οι Κώστας Σμπόνιας και Ιρις Τζαχίλη με το Πανεπιστήμιο Ιονίου την ανασκαφή στην πρωτοκυκλαδική θέση, ενώ το φιλόδοξο πρόγραμμα της έρευνας των ακατοίκτων νησίδων των Κυκλάδων φέτος επικεντρώνεται στις νησίδες γύρω από τη Μήλο και την Κίμωλο. Για πρώτη φορά θα ερευνηθεί συστηματικά και η ακατοίκητη Πολύαιγος.

Δεσποτικό Αντιπάρου

Νωρίς άρχισε τις εργασίες στο Δεσποτικό, δυτικά της Αντιπάρου, ο Γιάννος Κουράγιος. Η συστηματική έρευνα που ξεκίνησε το 1997 στο ακατοίκητο νησί έφερε στο φως εκτεταμένη λατρευτική εγκατάσταση – τη μεγαλύτερη στις Κυκλάδες μετά εκείνη της Δήλου. Τώρα προχωρούν οι αναστηλώσεις στο ναόσχημο κτίριο Δ, λατρευτικό κτίριο του 530 π.Χ. με τέσσερις κίονες και δίρριχτη στέγη. Οι περιμετρικοί τοίχοι θα σπκωθούν σε μικρό ύψος και όχι ψηλά, όπως στην αναστήλωση που προηγήθηκε στο εστιατόριο και στον ναό. Από την περασμένη Δευτέρα στο Δεσποτικό ξεκίνησαν και οι ανασκαφές με στόχο τα κτίρια του ανατολικού συγκρο-

